

Factsheet: NLGW0002

Zand Rijn-Noord

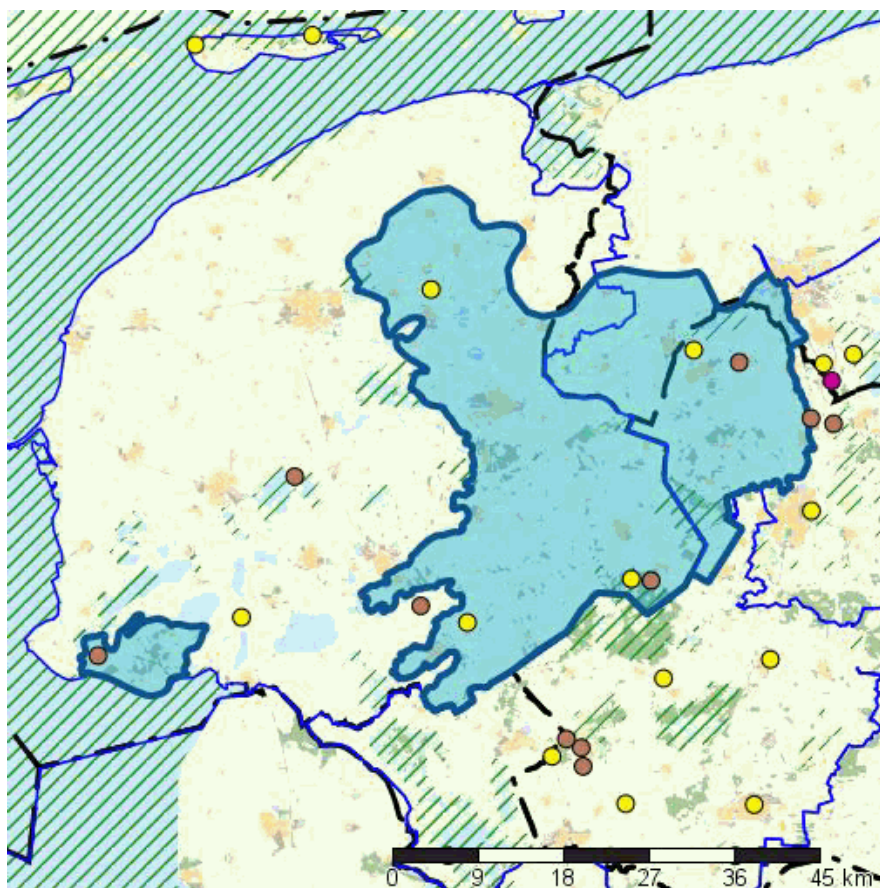
-DISCLAIMER-

Deze factsheet behoort bij het ontwerp water(beheer)plan. De hier weergegeven Toestand 2014 en de realisatie van de maatregelen in de periode 2010-2015 zijn gebaseerd op de meest recente gegevens. In de loop van 2015 zullen deze onderdelen worden geactualiseerd op basis van de dan beschikbare gegevens.

1. Basisgegevens

Dit onderdeel beschrijft de kenmerken van het waterlichaam en geeft informatie over de beschermde gebieden, die een relatie met het waterlichaam hebben.

Naam:	Zand Rijn-Noord	Code:	NLGW0002
Deelstroomgebied:	Rijn Noord		
Waterbeheerder:	Provincie Groningen, Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Drenthe		
Provincies:	Provincie Groningen, Provincie Fryslân (Friesland), Provincie Drenthe		

	KRW Grondwaterlichaam		Zwemwaterlocatie
	Provinciegrens	Winningen water voor menselijke consumptie:	
	Waterschapsgrens		Publieke grondwaterwinning
	Gemeentegrens		Industriële grondwaterwinning
	Natura2000 gebied		Overige grondwaterwinning
	Schelpdierwater		Inname oppervlaktewater

Karakterschets:

In het Nederlandse deelstroomgebied Rijn-Noord zijn vier grondwaterlichamen onderscheiden; Zand Rijn-Noord, Zout Rijn-Noord, Deklaag Rijn-Noord en Wadden Rijn-Noord.

Het grondwaterlichaam Zand Rijn Noord omvat zandgebieden in het oosten van Fryslan, westen van Groningen en noorden van Drenthe, waarbij het globaal loopt van Groningen tot Drachten en van Dokkum tot Steenwijk. In aanvulling hierop maakt Gaasterland, in het uiterste westen van de provincie Fryslan, onderdeel uit van dit grondwaterlichaam.

De totale omvang van van het grondwaterlichaam Zand Rijn Noord bedraagt 1513 km², waarvan 942 km² in Friesland, 294 km² in Drenthe en 209 km² in Groningen. Het GWL heeft een gemiddelde dikte van 177 m, bestaat uit 3 watervoerende pakketten, is overwegend zoet en heeft een volume van 268 km³.

Van het GWL is een conceptuele model gemaakt in 2D en in 3D met daarin de grondwaterstroming en de opbouw van de ondergrond. Hieronder worden de modellen beschreven.

Conceptueel model Zand Rijn-Noord.

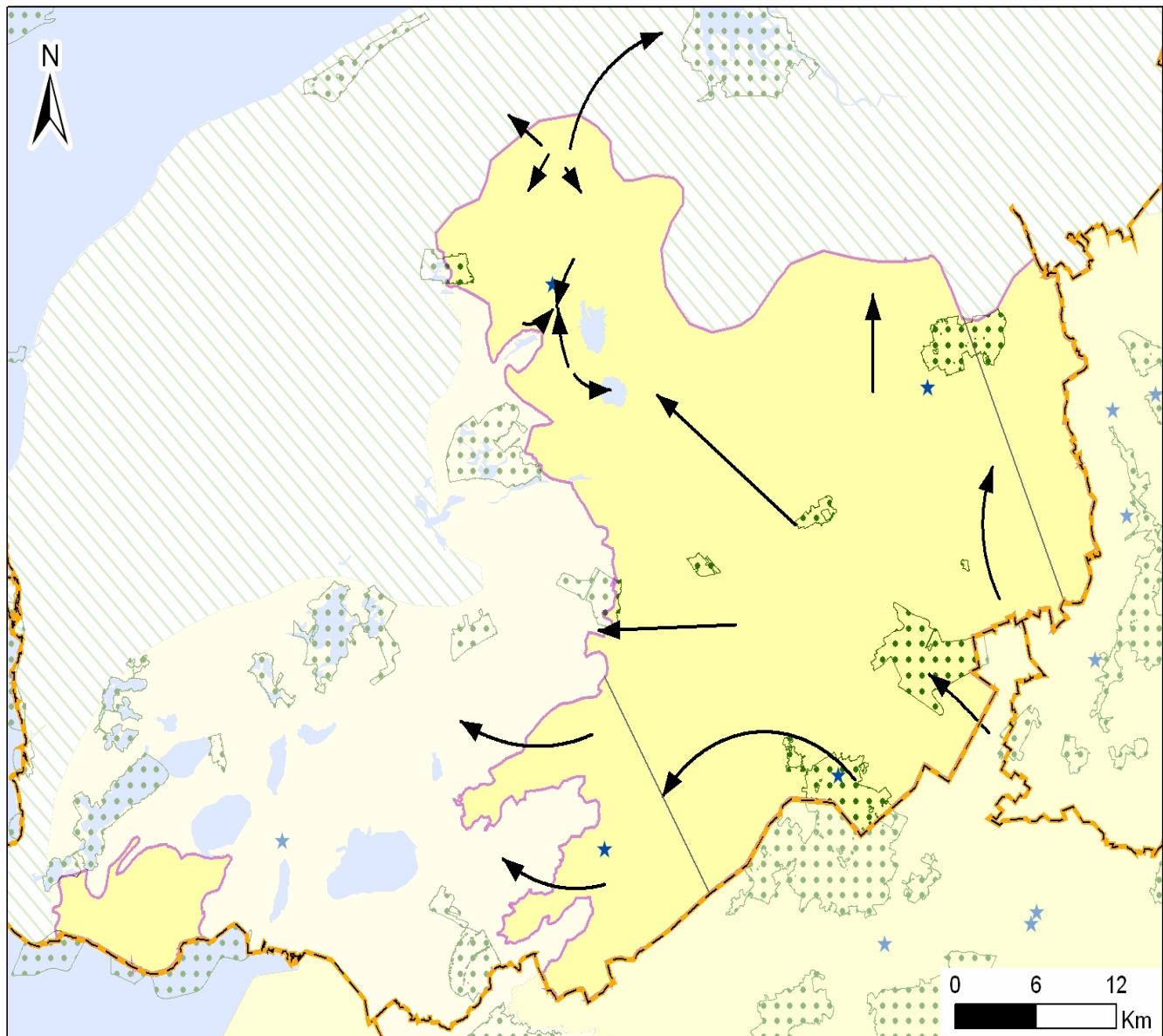
Het GWL bevindt zich voor het grootste deel in het dekzand gebied van Drenthe in het zuidoostelijk deel van het deelstroomgebied Rijn-Noord en in klein gebied ten zuiden van de Fluessen. Het reikt van de hydrologische basis tot aan maaiveld. In een belangrijk deel van het gebied ligt het grensvlak zoet / brak (150 mg/l) op minder dan 100 meter diepte. Het grondwater in de watervoerende pakketten is afkomstig van neerslag op de hogere gronden. Grondwater komt weer aan de oppervlakte in de lager gelegen gebieden waar het beeksystemen voedt. De ondergrond van Drenthe heeft sterke invloed ondervonden van glaciële verschijnselen gedurende het Pleistoceen. Gletsjerstromen hebben diepe dalen uitgeschuurd die in latere perioden grotendeels gevuld zijn met meestal slecht doorlatende sedimenten (potklei en klei- en leemlagen). Vaak vormen deze depressies nog steeds de vlakke dalen waarin de huidige beken stromen. De bodem van de hogere gebieden tussen de beekdalen bevat veelal op geringe diepte (circa 1m) een laag keileem. Dit betekent dat in grote delen van Drenthe slecht doorlatende lagen aanwezig zijn op een diepte van een of enkele meters onder maaiveld. De indringing van het neerslagoverschot gaat daardoor moeilijk. Een deel van het neerslagoverschot stroomt af door ondiepe lagen. De aanvulling van het grondwater onder dergelijke lagen is relatief gering. Het diepe grondwater heeft een ouderdom van honderden jaren. De Friese Wouden vormen de westelijke uitloper van het Drents Plateau met ongeveer dezelfde hydrogeologische eigenschappen. Ook hier komt vaak een keileemlaag voor in de ondiepe bodem waardoor de aanvulling van het grondwater kleiner is dan het neerslagoverschot. De afstroming van de beken is in westelijke richting. Ze liggen in brede dalen die veelal de overblijfselen zijn van glaciële dalen.

In het gebied komen 10 Natura2000 gebieden voor waarvan 5 grondwaterafhankelijk. Op 4 locaties wordt grondwater onttrokken ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening.

De opbouw van de Nederlandse ondergrond wordt uitgebreid beschreven en onderhouden in een REgionaal Geohydrologisch InformatieSysteem (REGIS). Zowel de verbreiding van de diverse lagen als ook de geohydrologische karakteristieken zijn daarin opgenomen.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van het grondwaterlichaam met aanvullende gegevens over de belasting, de monitoring en de toestand wordt verwezen naar het rapport: Grondwaterlichamen Rijn-Noord, eindconcept ambtelijk Technisch achtergronddocument (Royal Haskoning, juli 2014).

Conceptueel Model:

Zand Rijn-Noord

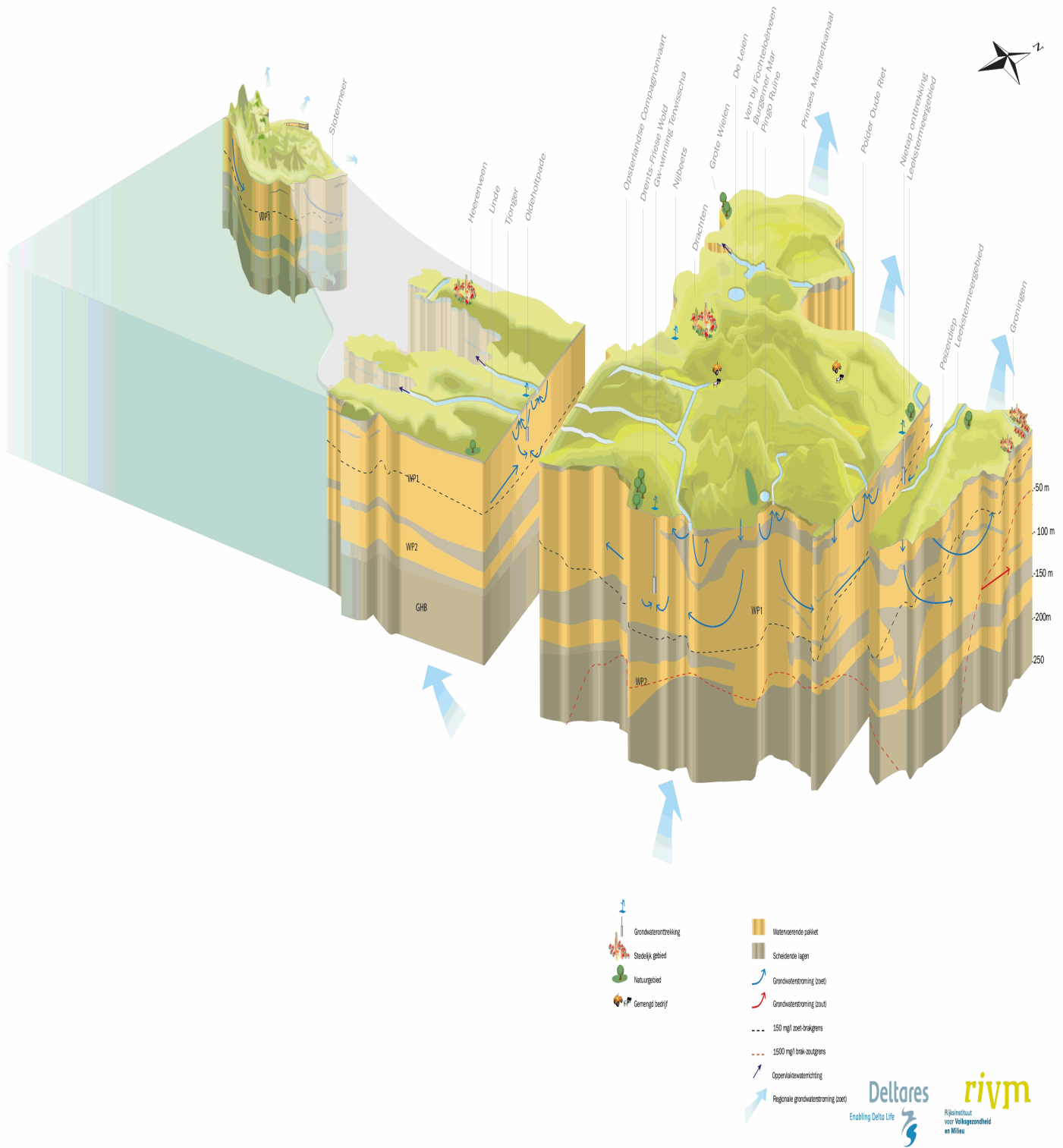
NLGW0002

Legenda

- ★ grondwateronttrekking (drinkwater- en industriële winningen)
- ➔ regionale grondwaterstromingen
- ▣ (green dotted) natura 2000 (op land)
- ▣ (light blue) rijkswateren
- ▣ (orange dashed) stroomgebieden

Grondwaterlichaam

- ▣ (yellow) (dek)zand
- ▣ (pink) NLGW0002
- doorsneden

Beschermde gebieden:

- **Habitatrichtlijn**

Bakkeveense Duinen (NL_HAB_17), Drents-Friese Wold & Leggelderveld (NL_HAB_27), Fochteloërveen (NL_HAB_23), Groote Wielen (NL_HAB_9), Wijnjetper Schar (NL_HAB_16)

2. Belastingen en effecten van menselijke activiteiten

Voor de analyse van een waterlichaam wordt gebruik gemaakt van de DPSIR methode: Drivers - Pressures - State - Impact - Responses. Bepaalde functies (D) zorgen voor een belasting (P) die invloed heeft op de toestand (S) en het functioneren van het waterlichaam (I), die vragen om een respons (R) via maatregelen en/of toepassing van een uitzondering. Dit blok beschrijft de significante belastingen (D) op het waterlichaam en geeft informatie over de effecten ervan (P). Bij de volgende onderdelen komen S, I en R aan bod.

Puntbronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling
overige puntbronnen	Door de bevoegde overheden zijn op 1 juli 2013 in totaal 20 spoedlocaties vanwege verspreidingsrisico gemeld (Midterm review 2013 Bodemconvenant) onderverdeeld in 8 locaties in Friesland, 8 in Drenthe en 4 in Groningen. Daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de Signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater.	Belangrijk

Diffuse bronnen

Type bron	Toelichting	Beoordeling

van landbouwgronden	Belasting van grondwaterlichamen door gewasbeschermingsmiddelen. (zie Alterra, 2013) http://edepot.wur.nl/261119 De uitspoelingsvracht is hoger dan gemiddeld. De gewasbeschermingsmiddelen met het hoogste uitspoelingsrisico zijn: fluroxypyr, terbutylazin, bentazon, en dicamba. Het middel glyfosaat is in 2 filters (11%) aangetroffen en MCPP is in 1 filter (5%) aangetroffen. In de diepe filters zijn ook twee bestrijdingsmiddelen aangetroffen in concentraties boven de norm. Glyfosaat en bromacil zijn beide in 1 filter (5%) aangetroffen. Omdat het grondwaterlichaam niet ontoereikend is voor bestrijdingsmiddelen wordt belasting als belangrijk beoordeeld. Belasting van grondwaterlichamen met nitraat en fosfaat. De gemiddelde nitraatconcentratie in het grondwater ligt beneden de 50 mg/l en het percentage meetpunten beneden 50 mg NO₃/l (89%) is in orde. Concentraties dalen niet. Nieuw mestbeleid op grond van het 5e Nitraat Actieprogramma zal dit naar verwachting niet veranderen. Een aanscherping van de werking van drijfmest op zandgrond zou teniet gedaan kunnen worden door de aanvoer en toepassing van gebiedsvreemde (verwerkte) mest. Voor de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater zijn er op korte termijn (2027) zeer geringe veranderingen in de effecten te verwachten (minder dan 2%), ondanks dat de fosfaatbemesting met ruwweg 6% daalt. Dit wordt veroorzaakt doordat in de landbouwgronden aanzienlijke hoeveelheden fosfaat zijn opgeslagen die het effect van verminderde overschotten op de fosfaatbelasting van het oppervlaktewater sterk bufferen. zie: Beknopte milieueffectrapportage op planniveau. In het kader van het Vijfde Actieprogramma Nitraatrichtlijn (Alterra-rapport 2461, ISSN 1566-7197). De belasting van N en P wordt als 'zeer belangrijk' ingeschat.	Zeer belangrijk

Toelichting:

De belangrijkste belasting is afkomstig van gewasbeschermingsmiddelen en nitraat en fosfaat van bemesting. Deze belasting is lokaal van invloed op oppervlaktewaterlichamen en grondwaterwinningen (regionale testen).

Lokaal komen puntbronnen voor met een verspreidingsrisico (de zogenaamde spoedlocaties) en daarnaast komen er puntbronnen voor in de omgeving van kwetsbare objecten (opgenomen in de Signaleringslijst) waarvan onduidelijk in hoeverre ze risico opleveren voor het grondwater.

Puntbronnen kunnen leiden tot lokale verspreiding van verontreinigingen in het grondwater. Daarmee zijn ze van invloed zijn op de chemische toestand van het grondwater en in het bijzonder in relatie tot lokaal voorkomende kwetsbare objecten als oppervlaktewaterlichamen, grondwaterwinningen, zwemplassen en natura2000 gebieden (regionale testen).

Daarnaast wordt het watersysteem beïnvloed door ingrepen in de waterhuishouding waardoor de grondwaterstand lokaal verlaagd is (knelpunt bij N2000 gebieden).

3. Toestand

Dit onderdeel beschrijft de toestand (S) van het grondwaterlichaam. Daarbij wordt gemotiveerd indien de toestand achteruit gaat.

De toestand van het grondwater wordt beoordeeld conform het 'protocol voor toestand- en trendbeoordeling van grondwaterlichamen KRW'. Drie testen hebben een algemeen karakter en worden uitgevoerd voor het gehele grondwaterlichaam: waterbalans, intrusies en chemische toestand. Drie andere testen worden voor specifieke aandachtsgebieden uitgevoerd: drinkwater, oppervlaktewater en terrestrische ecosystemen. Voor deze gebieden is het oordeel gebaseerd op gebiedspecifieke criteria en is ook een risicobeoordeling opgenomen.

Voor de beoordeling van de chemische toestand gelden de drempelwaarden in het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water.

Testen voor het gehele waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Waterbalans (grondwatervoorraad + trends stijghoogten)	■	■	■
Intrusies (kwantiteit + kwaliteit)	■	■	■
Chemische toestand	■	■	■

Regionale testen	Toestand 2009	Toestand 2014	Prognose 2021
Grondwaterafhankelijke oppervlaktewaterlichamen (kwantiteit + kwaliteit)	■	■	■
Grondwaterafhankelijke terrestrische ecosystemen (kwantiteit + kwaliteit)	■	■	■
Drinkwater	■	■	■

Legenda: ■ groen = goed ■ rood = ontoereikend ■ leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2014" de meest recent bekende toestand.

Motivering kwaliteit:

Oordeel oppervlaktewater:

In 1 oppervlaktewaterlichaam (Dwarsdiepgebied) is sprake van te hoge fosfaatgehalten vanwege ondiep toestromend grondwater.

Vermindering van de fosfaatconcentratie kan alleen worden bereikt door generieke mestmaatregelen. Naar verwachting zullen door de maatregelen uit het "5e Actieprogramma nitraat" de stikstof- en fosfaatconcentratie niet in alle oppervlaktewaterlichamen voldoende zijn gedaald.

Motivering kwantiteit:

Oordeel terrestrische ecosystemen:

In 4 Natura2000 gebieden is sprake van een te lage grondwaterstand (Fochteloerveen, Drents Friese Wold, Wijnjerterper Schar, Alde Feanen) en lokaal te weinig kwel. De oorzaken zijn uitgebreid beschreven in de PAS gebiedsanalyses.

Analyse van de ecologische kwaliteit van en de grondwaterstanden onder natuurgebieden laat zien dat deze (deels)verdroogd zijn. Het gewenste natuurdoel op grond van de Natura2000 is daarbij uitgangspunt (zowel instandhoudings- als uitbreidingsdoelstellingen). In 2009 is heeft de beoordeling op een andere wijze plaats gevonden en is de toestand van het grondwaterlichaam ter plekke van de Natura2000 gebieden beoordeeld op basis van een eventuele verlaging van de grondwaterstand sinds 2000. De eisen ten aanzien van de gebiedsgerichte Natura2000 doelen waren toen nog onvoldoende bekend. Aangezien de grondwaterstand sinds 2000 niet is gedaald was het oordeel in 2009 dat het grondwaterlichaam ter plekken van de Natura2000 gebieden in de goede toestand verkeerde. Sinds 2009 is er geen sprake van een verdere achteruitgang.

Beoordeling toestand waterlichaam	Toestand 2009	Toestand 2014
Totaaloordeel (op basis van de 3 testen voor het hele waterlichaam)		

Legenda: groen = goed rood = ontoereikend leeg = geen gegevens

*: deze toestandsbeoordeling betreft een beheerdersoordeel of is een oordeel samengesteld uit één of meer beheerdersoordelen.

In de ontwerp-factsheets die ter inzage liggen staat in de kolom "Toestand 2014" de meest recent bekende toestand.

Beoordeling trends grondwaterkwaliteit *

Is er sprake van een significant stijgende trend van concentraties van verontreinigende stoffen?	nee	

* dit is niet van invloed op het eindoordeel

Motivering chemische trendanalyse:

Er is geen motivering chemische trendanalyse gegeven.

4. Maatregelen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn (R). Er zijn landelijke en gebiedsgerichte maatregelen. De landelijke maatregelen staan in het maatregelprogramma bij het stroomgebiedbeheerplan. Gebiedsgerichte maatregelen staan hieronder in tabellen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

1. maatregelen in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015
2. overige maatregelen uitgevoerd in de periode t/m 2015
3. maatregelen gepland voor de periode 2016 - 2021
4. maatregelen gepland voor de periode 2022 - 2027

Verder is aangegeven wanneer een maatregel is gericht op de opgave op grond van een beschermd gebied.

Maatregelen opgevoerd in SGBP 2009 voor de periode t/m 2015

Oorspronkelijke naam: Aanvullende stimuleringsmaatregelen bij kwetsbare winningen Zand Rijn-Noord	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: financiële maatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Fryslân	
Voortgang: Uitgevoerd: 1	Motivering: opgenomen in uitvoeringsprogramma
Toelichting:	Uiteenlopend van aanvullende voorlichting tot inzetten middelen gericht op vermindering gebruik mest en bestrijdingsmiddelen (maatwerk per winning). Maakt deel uit van gebiedsdossier drinkwaterwinning. prognose 2015: afgerond. Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Bakkeveense Duinen / Koningsdiep	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Fryslân	
Voortgang: Ingetrokken: 1	Motivering: Bakkeveense Duinen (zie toelichting)
Toelichting:	Gebied zonder sense of urgency. Motivatie: In de Bakkeveense Duinen bleek na nader onderzoek in het kader van de opstelling van het Natura 2000 beheerplan Koningsdiep geen grondwaterafhankelijke natuur aanwezig te zijn. Daarmee is de reden weggevallen om in dit gebied verdrogingsbestrijdingsmaatregelen uit te voeren. Wel is bij het opstellen van het Natura 2000 beheerplan Koningsdiep en PAS gebleken dat elders in het Koningsdiepgebied (Natura 2000-gebieden Wijnjeterperschar en Van Oort's Mersken) sprake is van verdroging van grondwaterafhankelijke natuur. Die maatregelen zijn opgenomen in het KRW maatregelenpakket voor de komende planperiode. Wordt via PAS opgepakt.

Oorspronkelijke naam: Anti-verdrogingsmaatregelen Drents-Friese Wold	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving: overige inrichtingsmaatregelen	
Initiatiefnemer: Provincie Fryslân	
Voortgang: In uitvoering: 1	Motivering: Deels uitgevoerd. Planvoorbereiding Oude Willem gestart, vanwege vertraging bij grondverwerving zal project ook in volgende planperiode doorlopen.

Toelichting:	Gebied zonder sense of urgency. Motivatie: uitvoering vertraagd door bezuinigingen ILG. Is deels nog in planfase, deels uitgevoerd. In planfase: - Natuurontwikkeling Oude Willem - Reductie drinkwaterwinning Terwisscha. Uitgevoerd: zijde Aekingermeer Prognose eind 2015: nog in uitvoering

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Fochteloeerveen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	In uitvoering: 1	Aanleg bufferzone van bijna 500 ha langs Friese deel Fochteloeerveen	
Toelichting:	Gebied zonder sense of urgency Motivatie: maatregel afgerond; aanleg randzone van bijna 500 ha langs Friese deel Natura 2000-gebied Fochteloeerveen.		

Oorspronkelijke naam:	Anti-verdrogingsmaatregelen Fochteloeerveen	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:			
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	Uitgevoerd: 1		
Toelichting:	zonder sense of urgency Motivatie: maatregelen conform planning Prognose eind 2015: afgerond		

Oorspronkelijke naam:	Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG Zand rijn-Noord	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	Uitgevoerd: 1	Opgenomen in uitvoeringsprogramma	
Toelichting:	Geclusterde maatregel (typering winning). Maakt deel uit van gebiedsdossier.		

Oorspronkelijke naam:	Herprioritering bodemsanering. Nader Onderzoek + sanering GWBG, onderdeel uitmakend van opstellen ge	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Voortgang:	stuks	Motivering:	
	In uitvoering: 1	Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma	
Toelichting:	Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: maatregel conform planning Prognose eind 2015: afgerond. Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.		

Oorspronkelijke naam:	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden Zand Rijn-Noord	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		

Voortgang: Uitgevoerd: 1	stuks	Motivering: Opgenomen in uitvoeringsprogramma
Toelichting: Geclusterde maatregel (typering winning) Maakt deel uit van gebiedsdossier drinkwaterwinning.		

Oorspronkelijke naam:	Risico-analyse puntbronnen GWB-gebieden, onderdeel uitmakend van opstellen gebiedsdossiers en uitvoe	Omvang: 1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek	
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe	
Voortgang: In uitvoering: 1	stuks	Motivering: Opgenomen in concept uitvoeringsprogramma
Toelichting: Geclusterde maatregel (typering winning) Motivatie: uitvoering conform planning Prognose eind 2015: afgerond. Maakt onderdeel uit uitvoeringsplannen gebiedsdossiers. In de uitvoeringsplannen heeft een nadere concretisering van de maatregelen plaatsgevonden. Uitvoering van deze concretere maatregelen is opgenomen in het SGBP2.		

Maatregelen gepland voor de periode 2016-2021

Oorspronkelijke naam:	evaluatie zone grondwaterbescherming	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	evaluatie zonerings grondwaterbescherming		

Oorspronkelijke naam:	evaluatie zone grondwaterbescherming	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	evaluatie zone grondwaterbescherming		

Oorspronkelijke naam:	Feitendocument	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Nadere risicoanalyse winningen menselijke consumptie (eigen winningen en industriële winningen)		

Oorspronkelijke naam:	Fochteloerveen-105	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Bos omvormen noordzijde		

Oorspronkelijke naam:	Fochteloerveen-348	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Verfijning compartimentering		

Oorspronkelijke naam:	Fochteloerveen-349	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige inrichtingsmaatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:	Habitatrichtlijn		
Toelichting:	Realisatie 7 blokken (50% in 1e beheerplanperiode)		

Oorspronkelijke naam:	Gemeentelijk gewasbeschermingsbeleid O'pade	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar beleid gemeentelijke gewasbescherming		

Oorspronkelijke naam:	Inventarisatie riool en eventueel herstel Nburgum	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	herstellen lekke riolen		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			

Toelichting:	Onderzoek naar risico's rioolstelsel.

Oorspronkelijke naam:	Inventarisatie riool en eventueel herstel Opade	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	herstellen lekkende riolen		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar risico's rioolstelsel.		

Oorspronkelijke naam:	Lijst winningen menselijke consumptie	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Noardburgum	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Noardburgum		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Oldeholtspade	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Oldeholtspade		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Terwisscha	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar risico's provinciale weg(en) Terwisscha		

Oorspronkelijke naam:	Onderzoek naar wateraanvoerplan Nburgum	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek naar wateraanvoerplan.		

Oorspronkelijke naam:	onderzoek puntbronnen Terwisscha	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Onderzoek puntbronnen Terwisscha		

Oorspronkelijke naam:	Spoedlocaties	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Groningen		

Andere richtlijn:	
Toelichting:	Volgen van saneringen van 4 spoedlocaties met verspreidingsrisico's (onder regie bevoegd gezag WBB)

Oorspronkelijke naam:	Volgen kwaliteit oppervlaktewater	Omvang:	1 stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Volgen kwaliteit oppervlaktewater ivm wateraanvoer tbv drinkwaterwinning		

Oorspronkelijke naam:	Volgen sanering spoedlocatie WBB Zand Rijn-Noord	Omvang:	8 stuks
SGBP omschrijving:	saneren verontreinigd(e) landbodems / grondwater		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	Volgen van saneringen van 8 spoedlocaties met verspreidingsrisico's (onder regie bevoegd gezag WBB)		

Oorspronkelijke naam:	bewustwording en voorlichting	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân (Friesland)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 12 stuks voor meerdere waterlichamen. bewustwording en voorlichting		

Oorspronkelijke naam:	Bewustwording gebruik bestrijdingsmiddelen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	geven van voorlichting		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoeren bewustwordingsprojecten (landbouw/ loonwerk, gemeenten, bedrijven, particulieren).		

Oorspronkelijke naam:	Duurzame landbouw	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie nutriënten landbouw		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Stimuleren van duurzame landbouw uitgaande van de kringloopgedacht		

Oorspronkelijke naam:	Evaluatie doorwerking PMV	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân (Friesland)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 12 stuks voor meerdere waterlichamen. Evaluatie doorwerking PMV		

Oorspronkelijke naam:	Intensivering monitoring	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			

Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Intensivering monitoring nutriënten

Oorspronkelijke naam:	Lijst winningen menselijke consumptie	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Actualiseren van de lijst met winningen voor menselijke consumptie. Mogelijk staan hier nog bedrijven op die niet meer onttrekken voor menselijke consumptie.		

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst		

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Groningen		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's voor kwetsbare objecten van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst		

Oorspronkelijke naam:	Signaleringslijst	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân (Friesland)		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Onderzoeken en beoordelen van de daadwerkelijke risico's van verdachte bodemverontreinigingslocaties op de Signaleringslijst		

Oorspronkelijke naam:	Spoedlocaties	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Uitvoering spoedlocaties in het kader van het "Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties".		

Oorspronkelijke naam:	Strategie bestrijdingsmiddelen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	verminderen emissie gewasbescherming- / bestrijdingsmiddelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Drenthe		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	**) in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Bepalen strategie vermindering risico's van gebruik op OW en GW		

Oorspronkelijke naam:	Strategie bestrijdingsmiddelen	Omvang:	**) stuks
SGBP omschrijving:	uitvoeren onderzoek		

Initiatiefnemer:	Provincie Groningen
Andere richtlijn:	
Toelichting:	** in totaal 1 stuks voor meerdere waterlichamen. Bepalen strategie vermindering risico's van gebruik bestrijdingsmiddelen op OW en GW.

Oorspronkelijke naam:	structurele aandacht GW belang	Omvang:	** stuks
SGBP omschrijving:	overige instrumentele maatregelen		
Initiatiefnemer:	Provincie Fryslân		
Andere richtlijn:			
Toelichting:	** in totaal 12 stuks voor meerdere waterlichamen. Grondwaterbelang onder aandacht brengen gemeente.		

Toelichting:

5. Toepassing uitzonderingen

Als de toestand niet aan de doelen voldoet kunnen aanvullende maatregelen nodig zijn, maar er kan ook van een ontheffing gebruik gemaakt worden (R). De KRW biedt ruimte om af te wijken van de doelen. Zo kan de realisatie van doelen worden gefaseerd en kunnen doelen worden verlaagd. Ook mag rekening worden gehouden met bepaalde nieuwe ontwikkelingen. Dit alles moet wel passen binnen de randvoorwaarden van de richtlijn. Het gebruik van deze uitzonderingen en de motivering(en) hierbij worden hier weergegeven.

Fasering van doelbereik tot na 2021

Fasering is aan de orde voor de indicatoren uit de 6 tests waarvoor bij onderdeel 3 de prognose voor 'toestand 2021' niet gelijk is aan "goed".

Motiveringsgrond	Kwaliteitselement
Natuurlijke omstandigheden	Invloed op het oppervlaktewater
Onevenredig kostbaar	Interactie met terrestrische ecosystemen, Invloed op het oppervlaktewater
Technisch onhaalbaar	Interactie met terrestrische ecosystemen

Motivering per motiveringsgrond

Natuurlijke omstandigheden

Oppervlaktewater (kwaliteit):

De opeenhoping van fosfaat zal geleidelijk afnemen. Het doel is om in 2015 evenwichtsbemesting te bereiken maar pas op lange termijn zal daarmee de fosfaatverzadigingstoestand van de bodem verminderen en daarmee ook de invloed op het oppervlaktewater.

Naast generieke maatregelen zullen de waterschappen aanvullend onderzoek uitvoeren naar de herkomst van probleemstoffen en de meest kosteneffectieve maatregelen.

Onevenredig kostbaar

Terrestrische ecosystemen:

De verdrogingopgave en de aanpak maken deel uit van het beheerplan Natura2000. In de komende planperiode worden maatregelen uitgevoerd om de achteruitgang te voorkomen. In de volgende planperiode komen maatregelen voor herstel en uitbreiding aan bod. De onderbouwing staat in de diverse beheerplannen Natura2000.

De financiering is in belangrijke mate afhankelijk van het rijk. Ten aanzien van de inzet van PAS middelen zijn landelijke afspraken gemaakt.

Oppervlaktewater:

Voor dit grondwaterlichaam is bemesting door de landbouw de belangrijkste bron van nutriënten, die het bereiken van de doelen nog niet mogelijk maakt. Hoewel het generieke mestbeleid significant bijdraagt aan doelrealisatie is het voor het bereiken van de doelen in 2021 naar verwachting niet voldoende. Nog zwaardere inzet leidt echter tot disproportionele kosten voor de landbouwsector, zoals is vastgesteld in de politieke besluitvorming van de Actieprogramma's in het kader van de Nitraatrichtlijn.

Naast generieke maatregelen zullen de waterschappen aanvullend onderzoek uitvoeren naar de herkomst van probleemstoffen en de meest kosteneffectieve maatregelen.

Technisch onhaalbaar

Terrestrische ecosystemen:

Een deel van de noodzakelijke maatregelen kan alleen gerealiseerd worden als gronden zijn verworven. Het beleid is dat verwerven alleen op vrijwillige basis plaatsvindt. Mocht verwerven niet lukken binnen de planperiode dan worden maatregelen uitgesteld.

Doelverlaging

Conform beleidsafspraken wordt voor 2021 niet overgegaan tot doelverlaging.

Tijdelijke achteruitgang

Wordt er beroep gedaan op art. 4.6 KRW m.b.t. tijdelijke achteruitgang?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.6 KRW.

Nieuwe ontwikkelingen

Wordt er beroep gedaan op art. 4.7 KRW m.b.t. nieuwe veranderingen in fysische omstandigheden van het waterlichaam?

Er wordt geen beroep gedaan op art. 4.7 KRW.